

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945 november 11

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGAR

Vasárnap
II. évf., 245. szám

A dolgozók erején megtörnek a reakció véres kihívásai

Maniu és Bratianu fátrevezetett diákokkal akarta felforgatni
az ország demokratikus rendjét

A régóta fészkelődő s főleg a munkáségszféra és a nemzetiségek elleni izgató reakció nyílt kihívásra használta fel Bukarestben a november nyolcadiki ünnepeket.

A kihívásnak súlyos sebesültjei és hatalmas áldozatai vannak.

Egy pillanatra mintha a munkásokra lövött Radescu napja virradt volna fel november 8-án. Fegyverek ropogtak, a fasiszta jelszavakat kiabáló egyetemi hallgatók és internálótáborokból szabaddá tett fasiszta közintézményeket támadták meg, katonákat, rendőröket löttek le. Mindezt a királyhűség icple alatt.

Jóllehet, a tüntetés és véres kihívás mindössze néhány órát tartott, mégsem minősíthető egyszerűen néhány felelőtlen elem kilengésének. Hónapok óta tartó kétségbeesés előzte meg a bukaresti véres november 8-át. Maniu és Bratianu ügynökei a falvakat járták, véres kilengésekre

ösztökélték a békés földműveseket s nagyszabású szabotázs-cselekményeket hajtottak végre a különböző ipari gócpontokon, az államgépezeiben, a közigazgatásban és pénzügyi vonalon egyaránt. Külföldre szalasztott ügynökek közben a legocsmányabb rágalmakkal igyekeztek aláásni a demokratikus Groza-kormányt, diktatúráról és elnyomásról szajkálva.

A november 8-i bukaresti események reflektorként világítanak rá a Groza-féle és Maniu-féle demokrácia alapvető különbségére. Mig a Goza-kormány minden erejét az ország újjáépítésére, a háborús nyomok eltüntetésére, a nemzeti ségek teljes egyenjogúságának biztosítására, a szomszédos népekkel való békés együttműködés feltételeinek megteremtésére s a fegyverszüneti kötelezettségek teljesítésére fordítja, a Maniu- és Bratianu-féle áldemokrata mezbe bujt fasiszta huligánok a néprendőrökbe és a

néphadseregbe lönek, intézményeket támadnak meg, nemzetiségek ellen uszítanak s vérel szennyezik be a főváros utcáit. Eppen akkor, amikor Truman elnök megbízottja, Etheridge, Bukarestbe érkezik.

A november 8-i bukaresti események az egész ország lakossága, de különösen a romániai magyarság számára intő példaként szolgálnak. Vagy a széles népi alapokon nyugvó Groza-kormány támogatása, vagy szabadságunk sirjának a megadás: ez a tétel! Nincs más választásunk, mint a legösszefogottabban támogatni az ország jelenlegi kormányát a fasiszta-reakciós elemek felszámolásáért folyó hősi küzdelemben.

A bukaresti eseményekkel kapcsolatos legfrissebb jelentéseket és lapvéleményeket az alábbiakban közöljük.

Az első hivatalos jelentés

BUKAREST, november 9. (Rádó) A belügyminisztérium közli: Megállapítást nyert, hogy néhány hét óta a Maniu vezetése alatti nemzeti parasztpárt és a Bratianu vezetése alatti liberális párt politikai célokból a közrend felborítására irányuló mozgalmat készítették elő és közismert fasiszta-reakciós tényezőket mozgósítottak, beleértve a gyűjtőtáborokból nemrégiben szabadon bocsájtott egyéneket. Királyhű tüntetés leple alatt elsősorban középiskolás tanulókat és egyetemi hallgatókat használva fel, anarhista rajzaitest terveztek nemcsak a kormány, de az államrend ellen is. Lőfegyvereket használva, jellegzetes huligán és fasiszta eljárásra vetemedtek: közintézményeket támadtak meg, katonákat és rendőröket löttek le, békés polgárokat bántalmaztak és öltek meg. Miután megállapítást nyert, hogy a megmozdulást a két szóbanforgó párt megfontoltan készítette elő és hogy ez a két párt karolta fel és bátorítja az összes fasiszta-reakciós tényezőket, a belügyminisztérium elhatározta, hogy szigorú és gyors intézkedéseket fogantat az államrend fenntartására és a polgári szabadságjogok gyakorlásának biztosítására. A mozgalom elindításában felelős egyének kilitének megállapítására vizsgálatot vezettek be.

Az összeesküvés a demokrácia ellen irányult

— írja a Scanteia

(Tudósítónk telefonjelentése). A Scanteia, a Román Kommunista Párt hivatalos lapja jelentésként számában vezércikkben foglalkozott a november 8-iki tüntetésekkel. A cikk többek között ezeket írja:

— Tegnap a királyi palota előtti téren, a Cercul Militar előtt, a Calea Victorieián és a Bratianu-téren nagyobb tüntetések voltak. A tüntetések során több katona és békés polgár is megsebesült. A fasiszta reakciós tüntetők a munkásszövetség épületét is megtámadták és Göbbels módszere szerint elégették a demokrácia újságokat.

A huligánok kezében revolvereket és bombákat tartáltak, 14—15 éves gyermekek sőt, homokkal és benzinnel voltak felszerelve. A fasiszta vezetett kutyák vasdorongokat és botokat is használtak.

Nyilvánvaló, hogy ez az összeesküvés a demokrácia ellen irányult, a nép szabadsága és jogai ellen. És nem volt más célja, mint hogy Maniu és Bratianu és nagybírtokos hívei visszakapják elvesztett jogukat, kiváltásukat és uralkodó helyzetüket, melyet oly hosszú időn keresztül a nép kizsákmányolására használtak fel.

Hamis telefonjelentéssel mozgósították a diákokat

A Timpul című lap a tegnapi eseményekkel kapcsolatban többek között ezeket írja:

— Hogy az ünneppal nem vett tragikus fordulatot, a hatóságok tapintatának és a munkásság áldozatkészségének köszönhető.

A fasiszta reakciós tényezők célja nyilvánvalóan politikai fordulat kiváltása volt: külpolitikailag akarták diszkreditálni a kormányt. A pillanatot jól választották meg, mert egybeesett Mark Etheridge, Truman elnök megbízottjának Bukarestbe való érkezésével. A tüntetést mesterlencse készítettek. Telefonon közölték az iskolákból, hogy a tüntetést szüntessék be és a tanulókat vezessék a királyi palota előtti tere. Ott felgyűjtötták két társaságokból és meggyújtották azokat, majd a kivonuló tiszaltságot megpróbálták munkájában. Így kezdődött a tüntetés. A többi aztán magától jött. Az utolsó ütemhangulat Horia Sima románep-

jainak hangulatát idézte fel. Vaszgárdista jelszavak hangzottak el és a rendezők, akik megelégedetten dörszólhatik kezüket — ha nem is sokáig —, demokratikus kijelentéseket mernek hangoztatni és Angliát, valamint az Egyesült Államokat éltetik. Erőszakra azonban csak hasonlóval lehet válaszolni és gyökerestől ki kell irtani azt a náci felfogást, amely úgy látszik, mélyen megfertőzte sok román józan esztét — fejezi be a cikkíró.

A munkásság tömegtüntetésén közvetlen a bujtatók letartóztatását és bíróság elé állítását

A főváros és a vidék munkássága miután tudomást szerzett a Palota-téren történelkről, rögtönzött gyűléseken ítélte el a közrend megsemmisítését és kötelezte magát arra, hogy eltökélten folytatja a harcot a demokráciáért és támogatja a Groza-kormányt. A munkásság tömegközvetlen, hogy a bujtatókat, akik polgárháborúra uszítanak, állítsák bíróság elé. Gyűléseket tartottak pénteken délkélt a CFR, STB, Voina, Metallogobus, a brassói Scherg, Kaucsukgyár, Phoenix, Filatura Bumbac és több más üzem munkással és alkalmazottal.

A Szociáldemokrata Párt politikai tanácsa csütörtökön este tartott ülésen nyilatkozatot szövegezett meg, melyben kinyilvánítja elhatározását, hogy multjához híven megvédi

az alkotmányos szabadságjogokat. Miután a nyilatkozat megállapítja, hogy a gyűlékezési joggal visszaélés történt és a mozgósított fasiszta-reakciós maradványok demokrácia-ellenes érdekek szolgálatában tüntettek, felhívja a munkásság figyelmét arra, hogy éberem őrököljék a hamis és csalóka hírektől, mert csak így lehet az országot megóvni veszélyes zavargásoktól.

A közoktatásügyi miniszter rádióbeszédével fordult az ország tanulóifjúságához

BUKAREST, november 9. (Rádó) Stefan Voitec közoktatásügyi miniszter a november 8-iki eseményekkel kapcsolatban rádióbeszédben fordult az ország tanulóifjúságához. Beszédében rámutatott arra, hogy a demokrácia ellenségeinek sikerült a tanulóifjúság egy kis részét bevonni a hivatásos gyűlölködők rémítetelnek véghezvitelébe. Ezek szerepének a tisztázása érdekében erőlyes vizsgálatot indít. A miniszter ezután rámutatott a tanulóifjúság fontos szerepére az ország újjáépítésében, majd felhívta a szülőket és tanárokat figyelmét arra, hogy tartsák távol a gondjalkra bízott ifjúságot azoktól, akik nélkülözlik a hazafias öntudatot.

— Az ifjúság a mai időkben kötelező szorgalmasan dolgozni és felkészülni az életre, melyet egy szabad és jólétet élvező Románia fog nyújtani számára — fejezte be beszédét Stefan Voitec közoktatásügyi miniszter.

Marosvásárhelyre hívták össze

a Magyar Népi szövetség száztagu országos intézőbizottságát. November 15—18 között Kurkó Gyárfás elnöklésével itt vitatják meg a romániai magyarság égető kérdéseit.

Ami még sohasem történt meg a magyar közéletben: a marosvásárhelyi értekezletre meghívást kaptak írónk is, a magyar népi lelkiismeret őrei. November 15-én az országos értekezlet alkalmából a Romániai Magyar Írók Szövetsége irodalmi estét ad, melyen Asztalos István, Gaál Gábor, Horváth István, Jékely Zoltán, Kaesó Sándor, Kiss Jenő, Kovács György, Méliusz József, Molter Károly, Nagy István, Szemlér Ferenc és Szentimrei Jenő szerepel.

Két kiállítás Marosvásárhely nagy napjai folyamán az erdélyi magyar festőművészetet, valamint a Székelyföld mezőgazdasági és ipari haladását mutatja be.

November 18-án, vasárnap három nagygyűlés zárja le az értekezletet. Marosvásárhelyen a Kulturpalotában hangzik el politikai programadás és ezzel egyidőben Szászrégenben és Nyárádremetén is összegyűl a székelység, hogy hitet tegyen a jogegyenlőségen alapuló romániai magyar népi felemelkedés mellett.

Ami Marosvásárhelyt készül: arra az egész ország magyarsága figyel. Vasárnapi számunktól kezdve állandó, bő tudósítást közlünk lapunk hasábjain az előkészületekről, magáról az értekezletről s annak előrelátható nagyhorderejű következményeiről.

Bevin válaszolt Molotovnak

LONDON, november 9. (Rádó). A legutóbb eltelt 48 óra sem volt mentes fontos külpolitikai eseményektől és megnyilatkozásoktól. Az érdeklődés homlokterében Molotovnak, a Szovjetunió külügyi népbiztosának nagyhatású beszéde állott. Molotov beszéde nemcsak Európában, de Amerikában is élénk visszhangot keltett és egyöntetű megállapítás szerint alkalmas volt arra, hogy megoldáshoz segítse elő a bonyolult nemzetközi kérdéseket.

Az angol lapok szerint Molotov szavai biztatók és reménykeltőek voltak s bizonyára megajvítják a nemzetközi helyzetet. A New-York Herald Tribune Molotov beszédéről megállapítja, hogy az mérsékelt és észszerű volt.

Molotov beszédére mintegy válaszul Bevin angol külügyminiszter csütörtökön az alsóház ülésén külpolitikai beszámolót tartott. Rámutatott arra, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete az egyedüli eszköz, amely gyakorlatilag biztosíthatja a békét s az atomenergia ellenőrzését, illetve annak hasznos és nem kártékony célokra való felhasználását.

— Nagy előnye az Egyesült Nemzetek Szervezetének a volt Népszövetséggel szemben — állapította meg Bevin —, hogy tagjai között tudhatja az Egyesült Államokat és a Szovjetuniót is.

— Az angol kormány nevében öszán-tén kijelentem — folytatta Bevin —, nem fogjuk tűrni, hogy diktatóriai képviselőink vagy ügynökeink olyan lépéseket tegyenek, amelyek ellenérzést idézhetnek elő, vagy veszélyeztethetnek a Szovjetunió érdekeit a kelet-európai országokban.

Ismét dolgozik a Dermata

Az egeresi bányászok segítségére siettek Kolozsvár legnagyobb gyárüzemének

KOLOZSVÁR, november 9. A Dermata-gyár valamennyi osztálya ismét felvette a munkát. A hatalmas üzem, amely — amint azt megirtuk — a reakció szabotázsa folytán, szénhiány miatt volt kénytelen beszüntetni a termelést Egeresről kapott szenet. Az egeresi szén azonban — amint arról bennünket tájékoztattak — egymagában csak ideig-óráig biztosíthatja a munka folytatását, mert kalóriaértéke nem megfelelő. Az egeresi szenet az elmúlt években pécsi, vagy szilvölgyi szénrel keverték. A Dermata mindent elkövet annak érdekében, hogy ismét biztosíthassa az üzem zökkenőmentes működését.

A munkásság nemzetközi szervezete a legtisztább nemzeti eszményt támogatja

Szenkovics Sándor nyilatkozik

a párisi szakszervezeti világtalálkozón szerzett tapasztalatairól

KOLOZSVAR, november 9. Amint ismeretes, Szenkovics Sándor, a romániai Általános Munkásszövetség főtitkára november 7-én Kolozsváron járt, mint a történelmi nap vezérszóka. Szenkovics Sándor, az egykori nagyváradi vasárnapi ma az ország szervezett munkásságának élén áll s mint ilyen, részt vett nemrégiben a Párisban megtartott nemzetközi szakszervezeti kongresszuson is. Felhasználtuk az alkalmat a megkértük Szenkovics Sándort, hogy nyilatkozzék párisi utjáról.

Szenkovics Sándor örömmel tárta fel élményeit, annál is inkább, mert mint mondotta: a világ munkásságának egysége nagy hatással lesz a kis népek barátságára, a nemzeti egyenjogúság biztosítására s így a romániai magyarság sorsára is.

Hogyan fogadták Párisban a romániai munkásküldöttséget? — tettük fel az első kérdést.

A francia nép széles dolgozó tömegei — felelte — a legnagyobb lelkesedéssel fogadták. A francia dolgozók ismerik a romániai munkásságának a háborúból való kilépésért majd a reakciós Radescu-kormány elűzéséért és a tiszta demokrácia megteremtéséért kifejtett erőfeszítéseit. Voltak azonban olyanok is, akik megfojtottak volna egy kanál vízben. Mondanom sem kell, hogy ezek nem a dolgozók sorából kerültek ki. A nemzetközi reakció szeretne volna megakadályozni a kiküldötték megegyezését. Széthuzást akartak provokálni. Mind a 65 nemzet küldöttsége azonban felismerte az ellenség törekvéseit s miután minden lényeges kérdésben megegyezett, létrehozta a világ 70 millió munkásságának egysége, új nemzetközi szervezetét.

A nemzetiségi kérdésben milyen álláspontja volt a kongresszusnak?

A munkásság nemzetközi szervezete — válaszolta — a legtisztább nemzeti elfogást támogatja. A nemzeti eszménynek azonban helyes irányban kell kifejlődnie. A munkásság párisi nagygyűlése kimondta, hogy nem lehet szabad az a nép, amelyik más népeket elnyom. Ebből tisztán kiviláglik az a felfogás, hogy a nemzet eszményét a jövőben nem lehet a háborus uszítás és a reakció szolgálatába állítani, hanem a népek jólétét és békés boldogulását kell előmozdítani.

Ezután a Párisban élő magyar és román emigránsok felől érdeklődtek az

Kérdésünkre Szenkovics Sándor elmondta, hogy a Párisban élő magyar és román csoportok melegen érdeklődtek az

itteni helyzetéről. A román és magyar reakció a leghazugabb rémhírekkel igyekezett bemooskolni az itteni állapotokat, a legrágóbb módon kísérelte meg befektetni az egész délkelet-európai fiatal demokráciát. A reakció még attól sem riadt meg, hogy a Groza-kormányt antidemokratikusnak gyalázza.

Napokon át előadásokat tartottunk — folytatja Szenkovics Sándor —, vitáinkat, cikkeket írtunk, míg ottlévő testvéreinkkel sikerült teljesen megnyugtató tiszta képet adni.

Az erdélyi származású, Párisban élő emigráns csoportról Szenkovics Sándor a következő lelkes nyilatkozatot adta:

Az erdélyi származású emigráns csoportra büszke lehet minden erdélyi ember. Ezek a fiúk a hét pokol tüzén keresztül is megállották a helyüket. Nagyrésztük már a spanyolországi szabadságharcokat végigküzdötték. A franciaországi német megszállás alatt pedig bátran szálltak szembe a fasiszta elnyomókkal. Egyetlen kis csoport, a nagybányai származású Wolf Ferenc vezetése alatt, több mint 170

német vonatot robbantott fel. Több százra tehető azoknak a vezető hitleristáknak a száma, akiket ezek a kis ellenálló román és magyar csoportok többnapig, vagy heti nyomozás és kíséretés után megsemmisítettek.

Ezeket a szabadságharcosokat persze a fasiszták legborzalmasabb terrorja követte. Tízével, százával, ezrelével végezték ki a teljesen ártatlan francia polgárokat. Nem tettek különbséget gyerek, anya és férfitársak között.

Miben látja a kommunisták franciaországi nagy választási győzelmének okát? — tettük fel az utolsó kérdést.

Ez legelső sorban annak tudható be — felelte —, hogy a francia nép istenigazában megtanulta gyűlölni a fasisztát. A mi népeink itt negyedannyit sem szenvedtek a fasiszta örülettel, mint a franciák. Előttük ma már teljesen tisztán áll, hogy csakis az őszinte, álc nélküli demokrácia biztosítja a békét és a népek szabadságát — fejezte be nyilatkozatát Szenkovics Sándor.

B. P.

Megkezdjük Kolozsvár új utca-neveinek közlését

KOLOZSVAR, november 9. Többször foglalkoztunk már lapunk hasábjain Kolozsvár város új utcaelnevezéseinek kérdésével. Beszámoltunk annak idején arról, hogy a város vezetősége még a tavaszi hónapok folyamán egy külön erre a célra alakított bizottságot kért fel az új utcaelnevezésére. Ez a bizottság azonban hosszú időn át halasztotta a munka elvégzését. S miután egy újabb bizottság sem tett eleget ennek a feladatnak, a város vezetősége a maga beléből alakított bizottságot, mely még a nyár elején el is készítette az új elnevezéseket. A tervezetet a demokratikus pártoknak is bemutatták s majd annak jóváhagyása és módosításai után végleges jóváhagyásra bementették a belügyminisztériumba. A belügyminisztérium kisebb-nagyobb javításokkal jóváhagyta az új elnevezéseket s most már csak az volt hátra, hogy legalább azokat a jelzőtáblákat és számtáblákat elkészítsék és kifüggeszték, amelyeknek a jóváhagyása már megtörtént. Sajnos, ez botrányosan hosszú ideig húzódott s még jőre-mán ma sem látjuk nyomát annak, hogy ez a munka megkezdődött volna. Az ügyben felkerestük a város vezetőségét és magyarázatot kértünk, hogy miért késik még mindig

az új utcaelnevezések kifüggesztése? Kérdésünkre az alábbi felvilágosítást kaptuk: — A város vezetősége, miután az utcanevek jóváhagyása megtörtént, még augusztus 30-án utasította a városi mérnöki hivatalt az új jelző- és számtáblák elkészítésére és kifüggesztésére. A városi mérnöki hivatal azonban, hol szeghiányra, hol létra vagy más ehhez hasonló hiányra hivatkozva, alólondón halasztotta a dolgot. Egyebek között éppen ez volt az egyik oka annak, hogy a város vezetősége Salvan Virgilt, a mérnöki hivatal vezetőjét, felfüggesztette. Végre ennek a fegyelmi intézkedésnek meg volt az eredménye. A mérnöki hivatal rövid időn belül elkészítette a jelző- és számtáblák költségvetését tervezetét, mely szerint az egész munkát 65 millió lejtbe kerül. Tekintettel az összeg nagyságára, a fennálló jogszabályok szerint most áriejtést hirdettünk. A munka tehát folyik s reméljük, hogy rövidesen ez a régóta húzódó kérdés is megoldódik. Tizenkét főútcára máris kifüggesztették az ideiglenes jelzőtáblát.

Megjegyezni kívánjuk — mondták illetékes helyen —, hogy az új elnevezések körül egyéb nehézségek és fölmerültek. Annak ellenére ugyanis, hogy az elnevezéseket a demokratikus pártok ellenőrzésével végeztük és kisebb módosításokkal a belügyminiszter is jóváhagyta, egyesek politikai kérdést igyekeztek csinálni a dologból. Odáig jutottunk, hogy bizonyos körök távirati tiltakozást jelentettek be a belügyminiszternél az új elnevezésekkel kapcsolatban, holott éppen belügyminiszteri utasításra egyes magyar utcanevek felülvizsgálását már meg is kezdtük. Minden törekvésünk az volt — fejezték be illetékes helyen a nyilatkozatot —, hogy olyan elnevezéseket adjunk, amelyek a mai demokratikus rendszernek leginkább megfelelnek s amelyek senkinek sem bántják az érzékenységét.

A már véglegesnek tekinthető új elnevezések közlését az alábbiakban megkezdjük és folytatólagosan közreadjuk lapunk következő számaiban. A nevekkel az első név az 1940 előtti, a második az 1940 utáni, míg a harmadik a most megállapított név, amennyiben lefordítható, magyar elnevezéssel is.

Greceanu, Ady Endre, Ady Endre; Lutoasa, Agyagdomb, Lutoasa, Agyagdomb; Salcam, Akácsa, Salcam, Akácsa; Amurg, Alkony, Amurg, Alkony; Grula, Andrassy, Grula; Ion Vidu, Anonymus, Ion Vidu; Cahugarielor, Apáczai Cseri, Apáczai Cseri; Infundata, Apáthy, Prunilor, Szilvafa; Budai Deleanu, Apponyi, Budai Deleanu; Miron Costin, Apor, I. C. Frimu; Apostol, Apostol, Apostol; Olteniei, Arad, Olteniei, Oltenia; Dolnei, Aranybulla, Dolnei, Dojna; Petru Maior, Arany János, Petru Maior; Seceratorilor, Arató, Seceratorilor, Arató; Andrei Muresanu, Attila, Andrei Muresanu; Calvária, Avar, Calvariei, Kálvária; Tamplariilor, Acs, Tamplariilor, Acs; Piata Targul de Vite, Allatvásár-tér, Piata Targul de Vite, Allatvásár-tér; Fantanele, Almos vezér, Alexandru Vlahuta; Garii, Allomás, Garii, Allomás; Umbroasa, Arnyas, Umbroasa, Arnyas-utca.

Megjegyezni kívánjuk, az általános elv az, hogy az új utca neveket, amennyiben lefordíthatók, két nyelven kell kiírni. A nem lefordíthatók kiírása pedig úgy történik, hogy a név előtt Strada, utána pedig utca áll.

Az erdélyi magyarság széles rétegeinek gazdasági talpraállítása érdekében dolgozik a „Szövetség” szövetkezeti központ

KOLOZSVAR, november 9. A romániai magyar szövetkezeti mozgalom munkatársai az elmúlt napokban komoly munkában eltöltött negyedszázados fennállási ünnepet ülték. Huszonöt évvel ezelőtt Kolozsváron alakult meg a „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek központja. Az első világháború utáni történelmi változások következtében az erdélyi gazdasági és hitelszövetkezetek — elszakadva a budapesti Országos Központi Hitelszövetkezet központtól — központi irányítás nélkül maradtak. A valóságos helyzetnek megfelelően gondolkodó magyar szövetkezeti emberek siettek az elszakadt központ helyett újat létesíteni. Így jött létre a „Szövetség” központ, s azóta is — egy negyedszázadon át, kitartással irányítja a romániai magyar gazdasági és hitelszövetkezeteket.

Megalakulása óta a „Szövetség” átélt egy újabb háborús korszakot is. A felszabadulás után pedig folytatnia kellett a megkezdett munkát s most már igazán a nép szélesebb rétegeinek talpraállítása érdekében. A legnehezebb körülmények között vállalta ez a feladatot Ennek ellenére minden külső támogatás nélkül talpraállott s dolgozik tovább. Pedig a munka elkezdésekor a pénztárház mindössze 14 pengő volt. Az elmúlt egy esztendő alatt a központhoz tartozó tagszövetkezetek száma mintegy százal szaporodott s így ma összesen 645 tagszövetkezet tartozik a központhoz. Ez a tény is azt bizonyítja, hogy a szabadságot visszanyert nép tudja értékelni egy önálló és független szövetkezeti központ munkájának jelentőségét.

Fennállásának negyedszázados ünnepére alkalmával a „Szövetség” egyik vezetője megkérdezte Kurkó Gyárfást, a Magyar Népi Szövetség országos elnökét, hogy az országos újjáépítő munkában milyennek látja a Szövetség és a Kalácsa szövetkezeti központok szerepét? A válasz rövid volt: — Minden meglévő keretet fel kell használni és ez kell legyen az alapja a további kibontakozásnak.

Utmutatás ez s a Szövetség 25 éves munkájához méltóan fogja a ráhárult feladatokat elvégezni.

Jóváhagyott iparengedélyek

KOLOZSVAR, november 9. Az iparengedélyek felülvizsgálását végző bizottság legutóbbi ülésén az alábbiak iparengedélyét hagyta jóvá:

Nagy Iona harisnya, kötöttáru kereskedő Dózsa 3, Lőrincz Márton nyersbőrkereskedő Mészes 67, Stotter Lajosné Pilner Mária tejtermék Bartha Miklós 8, Benjámín Adolf, Löbel Jakab és Friedmann Artur textil-, kötöttáru Szappan 2, Weiss László orvosilag és vegyszerkereskedő Horea 57, özv. Szűcs Józsefné Teck Hajnal gyümölcs- és zöldségkereskedő Királyhágó 44, Capusi László élelmiszerkereskedő Szigligeti 2, Mezei Jenő fűszer- és gyarmatáru Kómálalja 17, özv. Hirsch Adolfnak kereskedelmi ügynökség Bolyai 7, Pálffy Lőrincz Ferenc ócskavaskereskedő, Horváth Mária kenyér és hentesáru kereskedő Jókai 3, dr. Mózes Andrásné Györgyfalvi Anna bazar Kossuth 5, Zweig Sámuel textil- és rövidáru kereskedő Széchenyi-tér 12, Laszky Sándor filmközlésűző Unió 10, Vitán Lajos tojás- és szárnyaskereskedő Egyetem 9, Mestitz Jánosné Szatmáry Gizella butorkereskedő Deák Ferenc 30, Salamon Lajos bőráru nagykereskedő Horea 34, Salamon Áron és Neufeld Bernát kötött, konfekció Horea 34, Enyedi Józsefné kenyér, zöldség, hentesáru kereskedő Heltai 5, Kulcsár János ócskagép kereskedő Budai Nagy Antal 43, Gergely János, az „Elektrika” üzletvezetője Kossuth 2-4, Karácsonyi Lászlóné Bartha Anna gyümölcs-, zöldség- és tojáskereskedő Pillangó 1, Marosi Györgyné Lőrinc Katalin fűszer- és gyarmatáru kereskedő Árpád 48, Derzi Tamásné Pintyi Julia fűszer- és gyarmatáru kereskedő Marasesti 42-44, Király István tejtermék és hentesáru kereskedő Heltai 13-15, Boltesch Richárd fűszer- és élelmiszer kereskedő Budai Nagy Antal 17-19, Nagy Gézné fűszer- és csemegekerekeskedő Taksony 35, Kapusi Sándor piaci árus Szatmó 10, Bérczy kereskedelmi ügynökség Erzsébet 15, Bartalis István és Málls Erzsébet üzletvezetői kinevezés Munkás 104, Veres Adám parfüméria Jókai 5, Barabás Antal férfi és női divat kereskedő Deák Ferenc 45, Deutsch Fülöp férfi és női divat kereskedő Szabadság-tér 5, Török József fűszerkereskedő Atjáró 10, Szász Erzsébet papírkereskedő Kossuth 5, Berecz Berta gyermekruha és férfi divat kereskedő, Gombos és Krémer üzletvezetői kinevezés Deák Ferenc 7, Albi Loránd textil- és kézműveskereskedő Kossuth 14.

Azok a kereskedők, akiknek iparengedélyük jóváhagyását már kezdték, sürgetően jelentkezzenek jegyzőkönyvek átvételére s árosháza 16. számú szobájában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy deportálásomból hazatérve, a

„New-York” Kávéház és Grill

helyiségeibe mint vállalatvezető beléptem.

Kellemesen fűtött termék.

Elsőrangú konyha és fajborok. Valódi babkávő. Rómi és kártyajáték. Pontos és tiszta kiszolgálás.

Szives pártfogást kér

Spinrad Andor és Szász Sándor

Baraseum Jidis Színház Bukarest

Szombaton, november 10-én tartja egyetlen előadását a NEMZETI SZÍNHÁZBAN.

Szinrekerül a hatalmas sikert aratott progresszista operett:

Dem Sisters Techterl

(A csizmadia leánya)

3 felvonásban, melyet egy énekes prólóg előz meg. — A címszerepben a zsargon színészet csillaga, a híres amerikai énekesnő

Tilea Podolskaia,

míg a többi szerepeket a legnevesebb zsidó színészek: Florin, Ellenbogen, Galgoid, Ritzler, Rosner, Marcov, Weschler és még számosan alakítják. Saját zenekar Gurevici zeneszerző vezényletével.

Előadás kezdete fél 8 órakor.

Jegyek a Nemzeti Színház pénztáránál válthatók.

Az orosz forradalom évfordulóján

Vásárhelyi János református püspök a Szovjetunió békeszeretét és nemzetiségi politikáját méltatta

KOLOZSVAR, november 9. Szerdán Kolozsvár dolgozó, haladó szellemű társadalmi és nagy orosz forradalom évfordulóját ünnepelte meg. A ragyogó őszi napsütésben a Szabadság-téren az Iparos Otthon elé reggel nyolckor már serlegelt az ünneplő tömeg. Kilenc órakor, amikor Alexa Agoston, a helyi Szakszervezeti Tanács titkára, az otthon erkélyéről román nyelven megnyitotta a népgyűlést, már több mint huszezer ember állott a téren.

Wolff Sándor magyar nyelvű megnyitóját követően Dacicovici Constantin egyetemi tanár, a Kommunista Párt szónokája állott a mikrofon elé.

Elyomott népek ébredésének napja

— Összejöttünk itt, a Szabadság-téren — kezdte beszédét a szónok —, hogy megünnepeljük a népek szabadságának napját. Tudjuk, elsősorban a Szovjetunió ünnepe ez. Ezen a napon a Szovjetunió népei ledöntötték a cári önkényuralmat és kivívták szabadságukat. Az egész világ zsarnokságának átkos falát döntötték le ezzel s ezért november 7 az egész emberiség ünnepe is. Ez a nap az elnyomott nemzetek, általában minden elnyomott győzelmi napja. Elyomott népek, mindenütt a világon, örüljétek és reméljétek velünk, mert ez a nap a ti ünnepeitek! Ez a nap a ti ébredésetek napja! Értetek is harcoltak és győztek november 7 hősei! Új és igazságosabb világ alapjait rakták le, amelyet tovább építettek az ő zseniális vezetőjük, Sztalin vezértábornagy utmutatása szerint.

A szónok beszéde befejezésekor a népek szabadságharcát, a Szovjetuniót, a Vörös Hadsereget és a népek nagy vezérét, Sztalin vezértábornagyot éltette. Sztalin nevének hallatára az ünneplő közönség szünni nem akaró lelkes éljenzésekkel és Sztalin nevének ütemes kiáltásával felelt.

A Szociáldemokrata Párt szónokája, Neumann József beszélt ezután.

— A világ minden munkásának és az egész haladó szellemű emberiségnek ünnepeit üljük meg ma. Az, amit ez a nap kivívott, biztosíték annak, hogy előbb-utóbb elérjük mi is céljainkat. Az orosz cárizmus 28 évvel ezelőtt elvesztette a háborút, de megnyerte azt a népet!

Ezután az oroszországi s a magyarországi október, valamint a tavalyi október között húzott párhuzamot.

— Az első kettő alapozott — mondotta —, a harmadik pedig győzött.

Röviden levonta a magyar forradalom tanulságait, majd így folytatta:

Legyen vége a bankszabotázsoknak!

— Tudnunk kell élni szabadságunkkal! Meg kell ismernünk és gyűlölnünk kell ellenségeinket! Házaik romokban, közgazdaságunk pénz nélkül és mégis a reakció aknamunkája folytán abból a 130 milliárdból, amellyel a Nemzeti Bank az ország hitelét segíti, mi egy ezreléket, 150 milliót kapunk, de erről az összegről sem tudjuk, kik és hogyan használják fel. Gyáraink a szénhiány miatt leállnak! Az Országos Szaktanács jelenlévő főtitkárán át arra kérjük a kormányt, amely oly vaskézzel bánt el Petrosény és a CASBI reakcióival, vessen véget annak a bankszabotázsoknak is, amely megdermeszti gazdasági életünket!

A Szociáldemokrata Párt nevében Lengyel Sámuel román nyelven beszélt. Amikor a mikrofonba bement, hogy a következő szónok az Országos Szakszervezeti Tanács főtitkára, Szenkovics Sándor lesz, az ünneplő tömeg lelkes rokonszenvtüntetéssel nyilvánította ragaszkodását a munkásság legfőbb képviselője, az Országos Szaktanács és annak főtitkára iránt.

Legyen vége nálunk a gyűlöletnek!

— Ezt a mai napot — kezdte beszédét Szenkovics Sándor — azért ünnepeleljük, mert volt egy ország, amelynek népei megértették, hogy a világot nem magyarítani, hanem megváltoztatni kell!

— Felépült a szovjet Ipar — mondotta —, felépült a szovjet jólét! S amikor pedig már kezdték volna munkájuk gyümölcsét élvezni, rájuk tört Hitler rablóbandája. A szovjet nép azonban megtanulta gyűlölni a reakciót. Már a cár akart és ugyanazzal a gyűlölettel küzdött vissza a rablókra, ezzel a Szovjetunió-

val állítottak szembe bennünket Maniúsk. Mi az ő politikájuk folytán segítettünk raboink a szovjet népeit. Mégis, amikor győztek, tálcán hozták nekünk szabadságunkat. Visszakaptuk hajóinkat, ellátnak bennünket gabonával! Volt-e valaha is ilyen ország és ilyen nép a világon? Csak az az ország viselkedhetik így, amelynek népei megtanulták szeretni önmagukat. A Szovjetunió százhusz

El vagyunk szánva a harcba

— Mi testvérkezet nyújtottunk mindenkinek — monlotta —, hogy minél előbb felépíthessük ezt az országot. A reakció erre szabotázssal felelt. Az Országos Szakszervezeti Tanács azonban el van szánva a harcra! Erőteljes harcra szólított benneteket is! Maniú és Bratianu ügynökei el kell vesztítsék a harcot! Nemzetközi segítő társai pedig jobban teszik, ha a mi bajaink helyett az ő bajainkra gondolnak! Fájjon az ő fejük azért, ami a gyarmatokon történik, ahol szabadságukért megmozdultak a népek! Fájjon az ő fejük a munkanélküliség és a sztrájkoló tömegekért! De ha ők mégis bele akarnak avatkozni a mi ügyünkbe és az egész világ nemzetközi reakcióját fogják össze ellenünk, összefogunk mi is és végre

nemzetisége meg tudta teremteni egymás közt a testvériséget! Legyen hát egyszer vége nálunk is a gyűlöletnek! Elég volt a gyűlöletből! Szabadságunk a mi kezünkben van. Szervezzük meg ezt a szabadságot és védjük meg úgy, ahogy a Szovjetunió is megszervezte és megvédte.

Ezek után a reakció aknamunkájáról és az ellene folytatott harcról beszélt.

megértjük, hogy gyűlölni kell ezt a reakciót! Szenkovics Sándor nagyhatású beszédét hatalmas lelkesedéssel fogadta a huszezer főnyi ünneplő tömeg.

A beszéd elhangzása után a tömeg rendezett sorokban elindult a Marmovszki-tér felé. A Dermata-zenekar pattogó indulóira menetelt a tömeg. A tüntető felfelé közel egy óra hosszat tartott. A szovjet hősi emlékműve előtt, a Malinovszki-téren, ahová a tömeg tisztelő üdvözlését hozta, két díszemelő állott, amelyen a helyi katonaság parancsnokai, a hatóságok és a demokratikus szervezetek képviselői foglaltak helyet. A felfelé menet után a színházban díszelőadás volt, este pedig fáklyásmenetet rendeztek.

Magyar püspök és román tábornok beszéde az ARLUS ünnepélyén

Az ARLUS — a Szovjetunió Barátai Romániai Egyesülete — este a Capitol-moziban díszelőadást rendezett, ahol Petrovici Emil román egyetemi rektor rövid megnyitóját követően Buzineu tábornok, a demokratikus román hadsereg szónokája mondott beszédet.

— A nagy orosz forradalom — mondotta a tábornok — huszonnégy évvel ezelőtt lefektette alapjait a mai Szovjetunióknak, amelyet diadalmas útjában a hitlerizmus ellen a demokrácia Románia is segített.

Beszédét a Szovjetunió és annak a Romániának az életével fejezte be, amely a Szovjetuniót segítette, majd felszandult a szovjet és a román himnusz hangjaira.

Ezután Stimulescu ezredes ismertette a nagy forradalom történetét, majd Vásárhelyi János református püspök emelkedett szólásra.

— A mai napon — kezdte beszédét — lelkünk elé állítjuk a világtörténelmi jelentőségű orosz forradalom utmutatásait és tanulságait. Minden forradalmi megmozdulásnak igazi forrása az az ellenállhatatlan erővel feltörő elhatározás, amellyel az életérkeiben, kifejlődésében megakadályozott ember a gátló akadályok ledöntésével biztosítani akarja magának a boldogabb és emberibb élet lehetőségét és feltételeit.

Ezután a Szovjetunió szerepéről beszélt a béke megteremtésében, majd így folytatta:

— A népek csak az lehet igazi vezetője, mondotta Sztalin a sztahanovisták egy gyűlésén, aki nemcsak tanítani tudja a széles tömegeket, hanem tanumi is tud tőlük. A kis és nagy népek egymásratalálásának útjában is korszakalkotó az, ahogy a Szovjetunió a hatalmas ország különböző népeinek

A szövetségesek melegen ünnepelték a nagy orosz forradalom évfordulóját

A nagy októberi szocialista forradalom 28-ik évfordulóját az egész világon nagy ünnepek között ülték meg.

A román fővárosban — a bukaresti rádió jelentése szerint — százezres tömeg gyűlt össze a nagy szocialista forradalom 28-ik évfordulójának megünnepelésére. A szókokok kifejezték a román nép hálóját a Szovjetunió és a Vörös Hadsereg iránt, amely felszabadította az országot a hitleri elnyomás alól. A tömeg megfogadta, hogy ezután is teljes erejével dolgozni fog a szovjet-román barátságért, a nép élet-színvonalának felemeléséért és az egységes Munkáspárt megteremtéséért. A gyűlés résztvevőiből alakult küldöttség ezután megjelent a szovjet nagykövetségen, ahol Vasile Sarbu tolmácsolta Kavtaradze nagykövetnek szerencsekívánatait.

Különös fényűléssel ülte meg a nagy évfordulót a Vörös Hadsereg a legyőzött náci fővárosban, Berlinben. A város főutcáján, az Unter den Lindenen Sztalin vezértábornagy hatalmas méretű képét helyezték el virágokkal és babékoszorúval körülvéve. Berlin szovjetmegszállta kerületeinek valamennyi házán vörös lobogók lengtek. A rádió szovjet zeneszerzők művei és szovjet írók elbeszéléseit, ünnepi megemlékezéseit közvetítette. Az ünnepek során került sor annak az emlékműnek a leleplezésére, amelyet többszáz vörös katona és német munkás készített el Berlin felszabadításának emlékére. Este a kivilágított Berlinben Zeukov tábornagy fogadást rendezett, melyen a német fővárosban tartózkodó összes szövetséges tiszték résztvettek.

A Mezőgazdasági Fakultásnak magyar tagozata lesz

BUKAREST, november 9. (Munkatársunk telefonjelentése). A magyar nyelvű mezőgazdasági főiskolai oktatás ügyében megkezdődött tárgyalások döntő szakaszába jutottak. A közoktatásügyi minisztérium elfogadta a Magyar Népi Szövetség szakembereitől részéről előterjesztett tervet a kolozsvári román Mezőgazdasági Fakultás magyar nyelvű tagozatának felállítására vonatkozólag s a közoktatásügyi minisztérium szakelőadói a magyar szakemberek részvételével jelenleg már a szükséges számú magyar tanszék felállítására és a tanszékvezetői létszámának megállapítására kérdésében folytatnak beható tanácskozásokat. Folyamatban van a volt magyar Mezőgazdasági Főiskola munkahelyükön maradt és a múlt iskolai évben munkájukat folytatott tanárainak és segédzsemlényzetének besorolása. A tárgyalások előreláthatólag még e héten eredményesen befejeződnek, ami azt is jelenti, hogy a magyar nyelvű oktatás a Mezőgazdasági Fakultáson még az ősszel megindul.

A bukaresti telefonjelentéssel kapcsolatban a Magyar Népi Szövetség országos központja újlag jelentkezésre hívja fel a Mezőgazdasági Fakultás magyar tagozatára beltrákozni óhajtó fiatalokat. Miután a jelentkezés határideje november 15-ike, nagyon fontos a sürgős jelentkezés a Magyar Népi Szövetség központjában (Kolozsvár, Majális-utca 22), vagy a MNSZ bármely vármegyei központjában. A jelentkezés személyesen vagy levélben, illetőleg telefonon is megtörténhet s egyidejűleg a személyi és tanulmányi adatok is közlendők.

szabadságát és harmonikus együttműködését megteremtette.

Bibliai példát mondott el, majd ennek tanulságát így vonta le:

— A hívő szeretetet akar. Azt akarja, hogy minden egyes ember és minden nép önmagában értékes, de eddig egymás ellen fordított munkája egyetlen cél szolgálataiban egyesüljön! És ha elkövetkezik ez, akkor csendül fel a világban a legfelsőbb himnusz: a testvériség dala a megváltott népek ajakán. Mi románok és magyarok is így értjük meg feladatunkat.

Vásárhelyi János püspök beszédét a közönség nagy lelkesedéssel fogadta.

A beszéd s egy-egy magyar és román szavalt elhangzása után filmhíradót vetítettek az auschwitzi haláltáborról és a moszkvai Május Elsejéről.

A hadbíróóság elítélte a nagybányai verekedőket

KOLOZSVAR, november 9. Mint ismeretes, a nagybányai sorozás alkalmával rendezendő elemek békebonó tüntetésre ragadtatták magukat. Lendvay Márton magyar színművész szobrát lerombolták, majd az ellenük felvonuló Phoenix-művek munkásai közül többször bántalmazták.

Az ügyet ma tárgyalta a kolozsvári katonai törvényszék Barbu ezredes elnököltével. A tárgyalás befejeztével Abraham Ignatius három havi, Onca falusi bírót, aki a verekedést elindította, kéthónapi, Chereches Pávél és két társát egy-egy havi börtönbüntetésre ítélte a bíróság.

Az ítélőhatalom komoly figyelmeztetés azok felé, akik azt hiszik, hogy még mindig lehet rendező, törvényellenes cselekményeket elkövetni az egyittélő népek s a munkásság ellen.

Szabadságáért és függetlenségéért küzd az indokinaí és indonéz nép

— írja a Pravda

MOSZKVA, november 9. (Rádió) A Pravda foglalkozik a hátsóindiai és indonéziai eseményekkel, ahol a beneszülött csapatok harcban állnak a szövetséges csapatokkal.

— A háború befejezése után — írja a Pravda —, amikor Európában és a Csendes-óceán vidékén megtört az imperializmus, még mindig vannak népek, melyek számára nem hozott a béke felszabadulást. Hátsó-

India és India sok százezres főnyi lakosságát létjogosultságot és függetlenséget akar magának kivívni. Nagyjelentőségű tehát az indokinaí és indonéz nép mozgalmát, melyet szabadságáért és függetlenségéért folytat. A háború előtti évek gyarmati politikájának sohasem szabad megújulnia. A gyarmatokat képviselői bizakodnak abban, hogy ez a politika sohasem tér vissza.

Ma, szombaton

délután 6 órakor a Farkas-utcai székházban a Magyar Népi Szövetség politikai iskolája keretében „Irodalom a Szovjetunióban” címmel Méliusz József megtartja a múlt szombatról elmaradt előadását. Az irodalmi előadást szabad csemeccére követi.

A MNSZ közbenjárta a vasúti alkalmazottak állampolgársági ügyében

KOLOZSVAR, november 9. Tekintettel az állampolgárság folyamatban lévő felülvizsgálására és az új állampolgársági törvények előkészítésére, a Magyar Népi Szövetség sürgönyileg kérte a közmunkáügyi minisztériumot, hogy az erdélyi CFR alkalmazottak állampolgársági bizonyítványának közzétételét benyújtási időpontját hosszabbítsa meg.

A közmunkáügyi minisztérium a kéreésre válaszul ugyanazt a sürgönyileg közölte, hogy az erdélyi CFR alkalmazottak állampolgársági bizonyítványukat ez év december 31-ig nyújthatják be.

TELHÍVÁS AZ ORVOSOKHOZ! A kolozsvári egészségügyi Szakszervezet értekezési taggyűlést, hogy jelentkezzenek a Helyi Orvosi Átvételre a Szakszervezet Iradalmában. Utánolva 8 óráig (L. emelet).

Kétszer ad, ki gyorsan ad

KOLOZSVAR, november 9. A napokban megható, kedves jelenetnek voltunk szemtanúi a Hazatérők Otthonában. Az Otthon vezetői — egyetlen lej nélkül — éppen azon tanácskoztak, hogyan lehetne a semmiből csodát teremteni s meleg ételt készíteni annak a több mint tízezer hadifogolynak, akik egy nagyvárosi telefonjelentés szerint urban vannak Kolozsvár felé. A helyzet csaknem teljesen kilátástalan volt. Az egyik vöröskeresztes vezető már az elmúlt nap felajánlotta saját két liter olaját. A bevásárlónő is elhozott már otthonról amit tudott s mikor még így sem tett ki, utolsó huszezer lejét is kölcsön adta.

Szóval, amint így keseregtek, egyszer csak beült két kedves mosolyu szerény diáklány és elmondják, hogy 47.500 lejt hoztak a hadifoglyok javára. Faggatásunkra bevallották, hogy a Király-utcában laknak és a Világosság felhívásait olvasva, már régen török a fejüket, hogy valamiképp segítséget adjanak a hadifoglyoknak. A terv végül is megszületett: összehívták az utcából minden jó barátot és tanuló társnőt s a hadifoglyok megsegítésére műsoros házi hanglemeczdél-utánt rendeztek. A bevételt — tekintve, hogy a zenét a telefon szolgáltatta s így semmi kiadás nem volt — teljes egészében elhozták a Hazatérők Otthonába.

A megindító példaadást azután újabb megható jelenet követte. Egy jószágos tekintetű háziasszony hozott újabb adományt. Az Otthon könyvelője kérdés nélkül írta is már a nevét: özvegy Kili Józsefné, Magyar-utca. Kili né régóta ismerős már az Otthonnak, sokszor hozott már zöldséget, élelmet. Ezúttal 210 kiló zöldséget hozott.

Hazafelé jövet arra gondoltunk, hogyha minden utcában és iskolában ezt a példát követnék a leányok és a fiúk és ha minden asszonyban és férjben annyi szeretet lakozna, mint Kili Józsefné szívében, talán nem kellene annyi sok éhes és beteg hadifoglyot minden segélynyújtás nélkül továbbengedni. (3P.)

JELENTKEZZENEK A NÉPVÉDELME-NEK A TUZIFAT ÉS RUHASEGÉLYT IGENYLO HADIROKKANTAK. A kolozsvári Népvédelem — mint megirtuk — elhatározta, hogy az október hónap gyűjtéséből feljött összeget — a maga részéről jelentősen kiegészítve — a reászoruló hadirokkantak segélyezésére használja fel. A Népvédelem Kolozsvár hadirokkantjai között 7 rasni kocsit tüzlőt és két, a reászoruló hadirokkantakat pedig meleg téllruhával látja el. A Népvédelem lapunk útján felhívja a reászoruló kolozsvári hadirokkantokat, hogy bármely munkanapon délelőtt 11 és 1 óra között — rokkantságukat és anyagi helyzetüket igazoló okmányokkal — jelentkezzenek összeírás végett a kolozsvári Népvédelem szociális ügyosztályánál. Jelenleg csak azok a hadirokkantak jöhetnek most tekintetbe, akik a legutóbbi háboruban szenvedtek sérülést, tehát az 1914—1918. évi háború rokkantjait a Népvédelem most nem vonja be a segélyező mozgalom keretébe. Itt említtük meg, hogy a kolozsvári Népvédelem a hadirokkantak számára jogvédő iródt állít fel, amely a rokkantnyugdíjra való igényjogosultságuk elismertetése ügyében szak-szerű tanácsot ad.

FÖLDÉSZÉK FIGYELME! A Magyar Népi Szövetség kolozsvári földész tagozata holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor közös nagygyűlést tartanak a Farkas-utcai szék-házban. A nagyjelentőségű értekezleten Demeter János dr. alpolgármester Martos Sándor pénzügyi tanácsos és Nagy Miklós gazdasági szakelőadó tartanak előadást. A kolozsvári magyar földészek minél nagyobb számban jelenjenek meg.

KIKNEK ERKEZETT LEVELÜK A ROMÁN VÖRÖSKERESZT KOLOZSVÁRI KI-RENDELTSÉGÉHEZ? A Román Vöröskereszt Kolozsvári kiirendeltségéhez legújabbban a következők részére érkezett levél: Szotyori Magda Szentgyörgy-utca 26, Tóth Piroska Kálvin-utca 19, Schöfer Irén Erzsébet-utca 14, Ambrus Agnes Horea-utca 10, gróf Bothlen Paula utca és házaszám nélkül, Grün Mihály Berta Honvéd-utca 48, Jankó Gyuláné Kossuth Lajos-utca 14, özvegy Kálly Irén Széchenyi-tér 23, Bartha Lajosné Csaba vezér-utca 157, özvegy Csipkés Pálné Márki Sándor-utca 16, dr. Gernczavak Zoltán Bothlen-utca 20, Demeter Sándor Szamcskó-zi-utca 16, Orbán Balázs Honvéd-utca 160, Unitárius Egyház Kossuth Lajos-utca 9, Orocz Szilárd Horea-utca 26, Sebessy Editt Nagyboldogasszony-utca 54, dr. Rajthy Tivadár egyetemi tanár Petöfi-utca 3, Kovács János Horea-utca 5, Kovács Lászlóné Brassai-utca 2, Sulfjanszky Gyula Budai Nagy Antal-utca 4, Cofta Gabriel Túr István-utca 107, Marzic Nicolae utca nélkül 114 házaszám, dr. Teodor Eugeniu Túr István-utca 57 és Verese Pál Görögtemplom-utca 22. A levelek a Román Vöröskereszt kolozsvári irodájában, Kossuth Lajos-utca 50 (első emelet) vehetők át.

Szombat, 1945 nov. 10
Kati: A. András
Prot.: Luther
Ortoex:
Orest Vt.
Ist.: 1706 év
I. Toldi 5.

H I R E K

VILÁGOSSÁG

A nap ké: 6 óra
41 perckor és 16
óra 14 perckor
nyugszik.
A hold két 11:41
órákor és 20
óra 9 perckor
nyugszik.

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal. Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

BENEDEK MARCELL ELŐADÁSA.
„Irodalom és mélylélektan“ címen Benedek Marcell beszél szombaton délután 5 órakor az Egyetemi Könyvtár olvasótermében. Az előadást a neves író a Psychológiai Társaság szombati előadássorozatának keretében tartja.

(*) **PÁLYAZAT.** A Kolozsvári Képzőiskola Szaktanácsa pályázatot hirdet politikai tőkári állásra. Pályázhat, aki valamely demokrátiikus pártnak igazolt tagja, agitációs tudással és megfelelő kapcsolatokkal rendelkezik, a román és magyar nyelvet szóban és írásban bírja. Pályázati határidő november 20. Pályázat a Szaktanács irodájában adható be, Karolyi-tér 9 szám alatt.

Női RUHASZABASZATI TANFOLYAM
INDUL. Vállaljuk egyszerű és modern szabászat tanítását úgy szalonmunkásoknak, mint varrtal tudó háziasszonyoknak. Jelenkoron naponta délelőtt 10—11-ig Deák Ferenc-utca 4 szám alatt a ruházati és textil szakszervezetben.

(*) **KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.** Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kik szeretett édesanyánk temetésén részvételükkel fájdalmunkat enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet. A Banykó-család.

(*) A „HERMES“ Ejjeli Örző Vállalat értesíti mindazon becsületes és garanciaképes embereket, akik éjjeli őrzésre vállalkoznak, jelentkezzenek déli 1 és 2 óra között a „Hermes“ Irodájában, a Kereskedők Egyesületében Malinovsky-tér 12.

A ROMÁN KOMMUNISTA PART KOLOZSVAR TARTOMÁNYI PROPAGANDA ÉS AGITÁCIÓS OSZTÁLYA felkéri azokat a festőművészeket, akik résztvetnek a propagandaosztály történelmi arcképpályázatán, hogy az eredmény kihirdetésére és tudomásulvételére november 12-én dében 12 órakor jelenjenek meg a Kommunista Párt Propaganda és Agitációs Osztályán (Szabadság-tér 7, III. emelet). Ugyanott a bírálóbizottság tagjai is jelenjenek meg.

ÜZENNEK A HADIFOGLYOK. Giczel Zsigmond (született 1910. évben, apja Zsigmond) és Budai Márton (1923, apja Márton) hadifoglyok üzenik a Klev mellett lévő Darnicáról, hogy mindketten jól vannak, egészségesek, csökölják hozzátartozóikat és várják közeli hazatérésüket. Az üzenetet Kordos Vince főtörzserőmester hozta, ald Baján, Ujvár 4 alatt lakik és az üzenetet Császár Andorné kolozsvári lakosnak adta át, aki a Dermata-telepen bentlakó.

November 15-én nyit az Állami Magyar Színház

KOLOZSVAR, november 9. Az Állami Magyar Színház társulatának berendezkedése a Színház újjávarázsolt épületében befejezéshez közeledik. A színház igazgatósága most már véglegesen november 15-én állapította meg a Bánk Bán ünnepi díszelőadást. Ez egyúttal a dráma Kolozsvárra küldése 130-ik évfordulójának is méltó ünnepé lesz.

A klasszikus magyar tragédia próbái Janovics Jenő igazgató vezetése mellett hetek óta serényen folynak. A tragédia parádés szereposztásában kerül színre. Gertrudis királyné — régi híres szerepét — ezen az előadáson vendégként Póór Lili alakítja. Biberach szerepében pedig Janovics Jenő fog fellépni. Bánk Bánt Senkálcsy Endre, Peturt Fekete Mihály, Melindát Koós Zsófia, Izidórárt Bara Margit, Endre királyt Lantos Béla, Tiborcot Réhely Ödön, Mikhált Csóka József, Simon Bánt Váradi Rudolf, Ottót Flóra Jenő, Myska bánt Borovszky Oszkár, Sólom mestert Szenties Ferenc alakítja. De mellettük a legkisebb statisza szerepet is a színház elsőrendű tagjai fogják játszani.

A Színház elővételi pénztára hétfőn reggel 10 órakor megnyílik és árusítani fogja a megnyitó előadás jegyét. Az előadás kezdete csütörtök délután 6 óra.

SZENKOVICS SANDOR BESZÁMOLÓJA A VASMUNKÁS OTTHONBAN. A kolozsvári Szakszervezeti Tanács felhívja az összes gyári, üzemi bizottságokat, bizalmiakat, valamint a szakszervezeti vezetőköt, hogy a november 10-én, szombaton délután 4 órakor a Vasmunkás Otthonban, Fejedelen-utca 17 alatt megtartandó összválasztmányi ülésen jelenjenek meg. Az ülésen Szenkovics Sándor, az Országos Szaktanács főtitkára tart beszámolót.

(*) **HÁZFELÜGYELŐK!** Az október 24-én kiadott rendőrségi rendelet szigorúan előírja a fényképes igazolványt. A végleges határidő november 15. Aki ezen időn belül nem jelentkezik 2 darab fényképpel, elveszti állását. Jelenkezés a szakszervezetben. Deák Ferenc-utca 9, II. emelet. A vezetőség.

A KOLOZSVÁRI CIONISTA HELYI-CSOPORT UJJAALAKULÓ KÖZGYŰLÉSE. A cionista szervezet működése a faszta terror ideje alatt kényszerzsunetet tartott. Most a törvényes engedélyek birtokában újrazedte működését. Az újjáalakuló közgyűlés november 18-án 10 óra kezdettel a Neológ Hitközség székházában lesz, Horea-utca 23 alatt.

(*) **HIRDETMEYEN.** A Demokrata Zsidó Népközösség tisztújító közgyűlése november 11-én délelőtt 9 óra 30 perckor lesz megtartva a Munkás mozgó Patak-utca 4 szám alatti termében.

(*) **FORGALMI ADÓ** (impozit cifra de afaceri) ügyekben pontos felvilágosítást ad az „Organizátor“. Bartha Miklós-utca 18, I. emelet, délután 3—6.

MEGHÍVO

A III. kerületi Kommunista Párt szombaton, november 10-én este 8 órai kezdettel műsoros bált rendez a

Diákház zenetermében

A műsort a munkások adják
Házi kcszt - Itál - J6 ono - Meglepetések

FIGYELEM!

Hu jól akar vacsorázni és hajnalig táncolni, november 10-én szombaton jöjjön el a

Mészáros Szövetség

(Krizsa-utca 16)

ESTÉLYÉRE

Ideiglenesen szünetel a kolozsvári járványkórház működése
KOLOZSVAR, november 9. Leitner Fű őp dr., a kolozsvári járványkórház igazgató-főorvosa a hőzönség tájékoztatására lapunk útján az alábbiakat közli:

A kolozsvári járványkórház, amely a bombázásoktól súlyosan megrongált Kajántói-ut (Kandó Kálmán-utca) 30 alatt lévő régi épülete helyett a Hősök-terén, a Magyar-utca végén lévő állatgyógyászati laboratórium épületében működött közel háromnegyed év óta, — kénytelen működését ideiglenesen szüneteltetni.

Kényszerítő körülmények következtében néhány nappal ezelőtt a Hősök-terén berendezett kórházat ki kellett üresíteni és a kórház visszaköltözött a régi épületbe. A Kajántói-uton lévő épületen azonban még javítási munkálatokat kell elvégezni és így a járványkórház nem volt üzembe helyezhető. A javítási munkálatok előreláthatólag még legalább két hetet vesznek igénybe. Befejezésük után a járványkórház ismét megkezdí működését.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen rendezzék.

ÜZÉRKEDES ELLENI ÜGYOSZTÁLYT LÉTESÍTETT A KOLOZSVÁRI RENDŐR-KAPITÁNYSÁG. A kolozsvári rendőrkapitányság az üzérkedés megállítására — amelyet főleg azzal követnek el, hogy a különböző üzletekben az eladásokról és a vásárlásokról megtagadják a számlák kiállítását — elhatározta, hogy a központi rendőrségen megszervezi az üzérkedés elleni ügyosztályt egy rendőrtiszt vezetése alatt, amely állandóan fog tevékenykedni. Ez az ügyosztály rendelkezésre áll állandóan és rendszeresen mindazoknak, akiknek az üzérkedéssel kapcsolatosan panaszkodniuk merül fel, vagy akik leleplezett üzérkedésről kívánnak jelentést tenni. A közönség érdekeit fogja szolgálni ez az ügyosztály, amelyet tevékenységében minden öntudatos állampolgárnak kötelessége támogatni az ádrágítók káros tevékenységének leleplezése és megfékezése érdekében.

(*) **ESKÜVŐI HIR.** Barátainkat és jóismerősöinket ezúton hívjuk meg november 11-én dében 1 órakor a Horea-utca 39 szám alatt tartandó egybekelési ünnepélyünkre. Weisz Böske Nagybárány és Berger Zoltán Marosvásárhely. Minden külön értesítés helyett.

(*) **HAMBURG** kozmetika ismét szépségtanítványképzés. Uni6-utca 3, félmelet.

MOZIK MÜSORAI
CAPITOL MOZGÓ: Helyet az üregeknek! Kacagató magyar zenés vígjáték. Kísérő műsor: Auschwitz, a „halálgyár“. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Jegyelövétel délelőtt 11 és 1 óra között.
CORSO (volt Edison) **MOZGÓ:** Erdi express. Amerikai film. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
EGYETEM MOZGÓ: Vakáció a Rivierán. (3, 5, 7, 9).
MUNKÁS MOZGÓ: Nadia. Izgalmás francia filmdrámá. Műsor előtt híradó. (3, 5, 7). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Vasárnap az előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.
ROYAL MOZGÓ: Amok. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Jegyelövétel délelőtt 11 és 1 óra között. Telefon 2.
URANIA MOZGÓ: Tolájközis Moszkvában. A nagy szocialista forradalom emlékére készült hatalmas szovjetfilm. (3, 5, 7, 9).

A Szász-féle sófőriiskola

november 12-én kezdí új tanfolyamát.

Jelenkezhetnek amatőr és professzionista képzésre ugyan, mint férfiak a sófőriiskola irodájában naponta délelőtt 8—11-ig, valamint délután 3—5-ig Apád-utca 26 alatt. Telefon 476.

Fakturák, honlerek, casszablonok legolcsóbbak a

Polonyi-nyomdában

Miuorita-utca 3.

Kamarazene-hangverseny

Hozzájáruló kulturális vállalkozás: néhány muzsikussal, amikor elhatározták, hogy öt egymást követő csütörtök este előadás és zenei adás keretében bemutatja a zeneművészet nagyjainak arczeit.

A csütörtök-esti, első összefoglaló koncertet Saint-Saëns francia zeneszerzőnek szentelték, születése 110 éves fordulójának alkalmából. A szépséggel egybegyűlt érdeklődőket Teclu zongoratanár üdvözölte és vázolta az estélyek célkitűzését, majd Leon Hubert, a helybeli francia intézet tanára adott francia nyelven összefoglaló áttekintést Saint-Saëns művészetéről.

Saint-Saëns művei közül Teclu (zongora), Boaru (hegedű) és Tokay (gordonka) adott elő néhányat. Az érdeklődés középpontjában a fiatalkori zongorahármas (op. 18) állott, melyben a francia mester mozarti eszközökkel, kevés szóval, de annál ötletesebben, sok finomsággal ad kifejezést érzékeny lírájának. A lassu tételben itt-ott Verdi Aida-jának nilusi jelenete jut eszünkbe, a scherzóban mesteri hangszereléssel, kevés hanggal tudja a szerző bizonyítani, hogy milyen nagy mestere a szellemes, francia hangszerelésűnek. A zárótételben keresetlen dallamoknak egész csekély vonulatja fel Saint-Saëns, éppen úgy, mint az előadásra kerülő zongoratókkaiban. A műsört a gordonkán kifogástalanul előadott allegro appassionato nyitotta meg.

L. I.

KI TUD ROLUK?

Kun Gyula szászfenesi tűzérrel, akit a 26-os tábortól tűzérrel december hónapban Szombathely közeléből Németországba vittek. Ertesítést kér felesége Nagyiklód (Iod-Somes) címre.

Kuderna Ferencről, aki a múlt év novemberből a folyó év május elejéig a foksányi 176. táborban a konyhán ellenőr volt. Májusban állítólag Oroszország felé vitték. Ertesítést kér felesége Beszterce, Pop Cicio-utca 2 címre.

Báza Istvánról, akit 1944 október 5-én vittek el Kolozsvárról Sopronba. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Vas-utca 42 címre.

Mészáros Károly cukrászról, akit a múlt év október 10-én vittek el. Ertesítést kérme szülei Kolozsvár, Dézma-utca 42 címre.

Láger Károly hadnagyról, aki a kolozsvári 26. gyalogezrednél szolgált és utóljára 1944 szeptember 19-én Egerbegről adott életjelt magáról C. 102 tábortól postaszámmal, valamint Láger Jenő szakaszvezetőről, aki a marosvásárhelyi 23-as határőrség pótkeretszolgálatánál szolgált és 1945 május havában a Szombathely melletti fogolytáborból adott hírt magáról és Kapros Ernő honvédről, aki Kisilván az I/1. határőrségnél volt és utóljára 1944 augusztus havában adott életjelt magáról. Ertesítést kér Láger Géza Ferencnényá, utolsó posta: Egeres, Kolozs megye címre.

Baga István tizedesről, aki a 33. hegyivadász 3. századnál szolgált és tábortól postaszáma L. 315 volt. Utóljára 1944 novemberben Tokajnál látták. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Kékert-utca 98 címre.

Mezei Lajos 25 éves honvédről, aki a 26-os zenevezrednél szolgált és 1944 november hónapban állítólag Medgyesre vitték keresztül. Ertesítést kér édesanyja Kolozsvár, Elő-utca 8 címre.

Szöllősi Mihály honvédről, aki utóljára Borgóprundon volt a 22-es kerékpáros határőrségnél. Tábortól postaszáma B 528 volt. Ertesítést kér Szöllősi József kereskedő Kolozsvár, Heltai-utca 20 címre.

Markocsán Géza honvédről, aki a 25/II zászlóalj 2. századának híradósa és Andrassy hadapródormester tisztilegénye volt. Ertesítést kér Markocsán Gézáné szatmar, Vágóhid-utca 22 címre.

Nosztray Ferencről, aki a 105. légvédelmi pótkeretről szolgált és utóljára májusban a temesvári fogolytáborban volt. Ertesítést kér édesanyja Kolozsvár, Heisinkl-utca 15 címre.

Kovács Mihály kolozsi, 157 alatti lakosról, akit 1944 november 7-én vittek el. Ertesítést kér édesapja, Kovács József Kolozs község 157 címre.

Fekete Mihály tizedesről, aki tavaly december 2-án a debreceni fogolytáborban volt majd Apsalunkán a 146-os táborban. Ertesítést kér édesanyja, Fekete Mihályné Beszterce, Rlzs-utca 10 címre.

Kompasz Antal utasról, aki utóljára januárban Szlovákiában Mecenzében volt. Ertesítést kér édesanyja Dész, Booskay-utca 55 címre.

Daróczy Béla dermatológusról, aki a brassói fogolytáborban volt 1944 december 1-ig, onnan Foksányba, majd Oroszország felé vitték. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Györgyfalvi-ut 121 címre.

A szovjet csapatok három hét alatt kiűrik Csehszlovákiát

MOSZKVA, november 9. (Rádió) A moszkvai rádió közölte, hogy a megszálló szovjet csapatok megkezdtek Csehszlovákia kiűrését. Ez összefüggésben van a szovjet hadsereg leszerelésének megkezdésével. Csehszlovákia kiűrését két-három hetet vesz igénybe.

SPORTÉLET

A Dermata 13:0 arányban győzte le a Fermetát

Vasárnapi labdarugó-műsor

KOLOZSVAR, november 9. A szerda-csütörtöki kettős ünnepen a kitűzött hat kerületi bajnoki mérkőzés közül csak egyetlen mérkőzés került lejátszásra a Dermata-pályán, ahol a Dermata 13:0 (4:0) arányban győzte le a szép iskolájáték után a Fermetá csapatát. A gólok közül Bul'k, Kalló és Both három-háromat, míg Frenzt és Szász két-két gólt rugott.

Az U-Spárta, Vasas-Kerekdombi MNSz, Sanitas-Acélárugár, Orion-Ekszerészek és a CFR-Hegyvadászok mérkőzése elmaradt. Az elmaradt mérkőzések helyett az egyetemi stadionban a Vasas az Universitátaival játszott edzőmérkőzést, melyet 6:2 (2:2) arányban a Vasas nyert meg Bodola 4, Pállfi és Chiorean góljaival. Az U részéről Taranu és Radulescu volt eredményes.

Vasárnap, november 11-ére a labdarugó alkerület a következő bajnoki mérkőzéseket tűzte ki: A városi kispályán: délelőtt 9 órakor Bőrösök-Monostor, vezető Szabó. 11 órakor Orion-Zilahi SC, vezető Czinczár. Az egyetemi stadionban délelőtt 9 órakor Rutextil-Locomotiva, vezető Czaga. 11 órakor Fermetá-Ády, vezető Roos. A Dermata-pályán délelőtt 11 órakor Dermata Haladó Ifjúság-KKASE, vezető Reiter. A Dermata első csapata vasárnap délután 3 órakor Besztercén játszik bajnoki mérkőzést a CSSB ellen, Radu vezetésével. Désen a Somesul - Spetric vezetésével - az Egeres ellen játszik ugyancsak a kerületi bajnokságról.

Az eddigi tervek szerint a városi sporttelepen vasárnap délután 3 órakor a CFR első csapata a Victoriával játszik barátságos mérkőzést Nicora vezetésével. Előzőleg 1 órakor Dermata-Victoria ifjúsági mérkőzés lesz.

A Vasas vasárnap Nagyváradon játszik

KOLOZSVAR, november 9. A Vasas labdarugócsapata a ma reggeli autóbusszal Nagyváradra utazott, ahol vasárnap délután a Szabadság csapatával játszik visszavágó mérkőzést. A Szabadság kolozsvári mérkőzésén - mint emlékeztet - a Vasas 6:2-re győzött a nagyváradiak ellen és így igen nagy kiűzésre van kilátás a holnapl viz-

szavágó mérkőzésen. A Vasas Bonyhádival és Pállal együtt utazott le Nagyváradra, ahol a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Boros, Demeter, Farmathy, Páll, Börzsei, Perényi, Bonyhádi, Kovács IV., Bodola, Kovács V., Szaniszló.

Sportkiradó

Az Ády harisnyagyár labdarugócsapata Besztercén nagy sikerrel állta meg helyét. A CSSB csapata ellen 1:1 (1:0) arányban szép játék után eldöntetlenül játszott. Góllövők Kossuth, illetve Mocsán (öngól).

A Schul-kendőgyár labdarugócsapata a szerdai ünnepnapon a városi kispályán a Rutextil ellen játszott barátságos mérkőzést, melyet 7:0 (4:0) arányban nyert meg. Góllövők Facsádi 2, Nagy 2, Stier, Hajós és Szabó.

A Bukarest-Nagyvárad-Kolozsvár városok közötti vasárnapra tervezett birkózó és ökölvívó viadal november 18-án tartják meg Kolozsváron.

KKASE-Vasas ifjúsági mérkőzés lesz vasárnap délután 3 órakor a városi kispályán. Szócs Károly, a Vasas ifjúsági intézője kéri az összes játékosok pontos megjelenesét délután 2 órára a városi sporttelepre.

A Vasas uszodaszakosztálya vasárnap délután 4 órakor az egyesület Deák Ferenc-utca 11 alatti helyiségében tombolával és szépségversennyel egybekötött táncdélutánat rendez.

RÁCZ JÁNOS NYERTE KÉZDIVASÁRHELYI EGYÉNI ASZTALITENISZ-BAJNOKSÁGAT. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelentti: Nagy érdelődés mellett rendezték meg Kézdivásárhely 1945. évi egyéni asztalitenisz-bajnokságát, amelyet szetvesztéses nélkül Rácz János nyert meg. Második lett Papp Gábor, harmadik Reinitz Jenő, negyedik Gáll Ödön. A bajnokság sorsa erős küzdelem után dönt el. Érthetően, hogy Kézdivásárhelyi asztali teniszről, akik országos viszonylatban is méltó módon megalkák helyüket, eddig sehova sem kaptak meghívást.

A BŐRIPARI MSE Hegedűs, Gulácsi, Nagy I., Deheleanu, Román, Ambrus I., Eöt-vös, Orsolya, Ban, Berkes, Szabó és Telegdi játékosai november 11-én, vasárnap reggel fél 9 órakor a városi kispályán jelenjenek meg. A Bőrpari MSE vezetősége.

ROYAL-filmszínház
Ma és a következő napokon:
ÁMOK
Rendezte: St. Zweig
Fedor Ozep novellája után
Főszereplők: Marcelle Chantal, Inkijinoff
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegybevétel délelőtt 11-1-ig.
Telefon: 2. — Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

SEVILLA PASTOR ZSIDÓSZÍNHÁZA
A budapesti vendégjáték előtt:
Vasárnap, november 11-én délután 3 órakor:
DER LETZTE TANZ
(Az utolsó tánc)
Nagy vigoperett.
Kedd, november 13-án este 7.30 órakor:
DEI MIER BIST DU SCHÉN
(Szép vagy)
Nagy vigoperett.
Vigság! — Tánc! — Szébbnél-szebb melódiák!
40 tagú társulat. Saját zenekar.
A NEMZETI SZÍNHÁZBAN.
Jegyek a Nemzeti Színház pénztáránál v lthatók.

Autófuvarosok figyelmébe!
A Közlekedési hivatal felhívja a tehergépkocsi tulajdonosokat, hogy vasárnap folyó hó 11-én **kalákát rendez.**
Indulás reggel 7-kor a Városháza elől. Benzinről a hivatal gondoskodik.

APROHIBITÉS

ADÁS-VÉTEL

SZÖNYEGET, aranyat, ezüstöt és bármilyen antik tárgyakat, kereskedőktől is, Valerstein vásárol, Postakert-utca 16. Telefon 620. 13577

PERZSASZÖNYEGEKET veszek és elfogadok bizományba eladásra. Rottenberg, Timár-utca 10. 13787

VESEK és eladok mindennemű férfi és női ruhákat, télikabátokat és női kosztümöket, ágyneműt, fehérneműt és lábbelit. Welsz, Malom-utca 10. 14533

HASZNALT ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Szabadság-tér 19, Grünfeld. 14513

BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyegeket bárkinél előnyösebben vásárolok dollárparitáson. Herczegné, Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 14325

VESEK és eladok körkötőgépeket, szvetterkötőgépeket, szemfelszedőgépeket, tűket, varrógéplábakat. Welsz gépkereskelelmiroda, Horea-ut 56. 14752

IRÓASZTAL modern, furniros, eladó. Érdeklődni: „Favorit” ecetgyárnál, Mátyás király-utca 4. 14749

MARKÁS bécsi gyártmányu rövid, keszthuros zongora és egy íróasztal süngősen eladó. Taksony vezér-utca 28. 14722

LEKVARFOZESRE almát, körtét és birsalmát vesz Bothos cukorkagyár, Mócok-utca 43. 14721

PYROMETER 1200-1500 foltig keresek sürgősen megvételre. Délután 6-7 óráig. Zsidó kórház 33. szoba, Bernáthné. 14797

JÓKARBAN lévő szalonberendezést, esetleg bőr- vagy plüssgarnitúrát keresek megvételre. Cim a kiadóban. 14797

PORCELLÁN ebédélőkészletet, kávéés, mokka, üvegkészletet, továbbá ezüst, esetleg alpakka evészakozókat, vitrintárgyakat keresek megvételre. Cim a kiadóban. 14697

FESTEKET régi, jómínőségűt veszek. (Emalt, firniszt, ducot.) Grátsz címűestő, szobafestő, mázólo, Szentlélek-utca 17. Telefon 602.

TÉLIKABAT, öltönyök kifogástalan állapotban eladók. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 14628

EGY jókarban lévő egylovas stráfszekér eladó. Megtekinthető Tordai-ut 38 alatt. 14632

OLCSÓN eladó szép, tiszta fényű hálószobabutor, konyhaúgy, élelmiszerkamarral kredenc, ingaóra, modern zománcozott öntöttvaskályha, porszénnel is fűthető. Emke-utca 5, Irisz-telepi Szamoshidnál. 14658

HASZNALT ruhát, fehérneműt, bakancsot veszek és eladok. Balázs, Unió-utca 12. 14644

ÓCSKA ólmot, rézfűrdőhengert, gázcsövet, radiátort és kazánt veszek. Árpád-ut 13. 14804

PIANINÓ kereszthuros eladó. Király-utca 24, I. em. 1. 14747

REGI butorokat, használt ruhákat, szőnyegeket veszek és eladok. Benedek, Timár-utca 14. 14735

ELADÓ sötétkék férfiruha magas termetre, kékűnő karban, 150 ezer lejért. Árpád-ut 9, ajtó 5, délután. 14732

EGY Singer bőrvarrógép eladó. Fecske-utca 34, fényezőműhely. 14731

HASZNALT ruhát, cipőt, fehérneműt és varrógépet veszek magas áron. Ugyanott eladok a legjutányosabb áron. Zweig, Dózsa György-utca 4, az udvarban. 14728

BUTOROK, szekrények, szelönök, ágyak, stélázik stb. sürgősen eladók. Dávid Ferenc-utca 13. 14712

BALATA szíjat 1-2 m. hosszut és 20 JÓKARBAN lévő zongorát (pianinót) azonnal megveszünk. Cim a kiadóban. 14687 cm. széleset keresünk. Goldstein malom. 14814

TELI gyapjuszövet nadrág eladó. Szentegyház-utca 3, II. 6. 14812

FEHER szobabutor, szekrények külön-külön is eladók. Eötvös-utca 35. 14818

ELADÓ sürgősen egy nagy vasalt láda, petróleumos hordó pumpával, mérővel és egy toalett tűkőr. Nyárfasor 15. 14836

ELADÓ nagy kredenc. Petőfi-utca 66. 14841

ELADÓ rádió 3+1 lámpás Orion. Megtekinthető Postakert-utca 1 alatt, az ékező részműhelyben. 14848

TELJESEN új, tiszta gyapju fekete zakó, mellény csikos nadrággal (alul szűkebb) kettőszázezer lejért eladó. Széchenyi-tér 1, II. em. ajtó 8. Délután 3 órakor. 14845

MODERN új dízháló és kombinált szekrény eladó. Asztalosnál II. Méhes-utca 65. 14826

KOZEPMERETU új ablakok és ajtók eladók. Asztalosnál II. Méhes-utca 65. 14826

TEHERAUTOBA való üzemképes motor eladó. Hadak-utja 81. III. ker. 14830

ELADÓ új télikabát, sarokház, 2 házhely, óra mely 600 napig jár egyszeri felhúzásra, gyönyörű díszdísz. Dózsa Gy. utca 27. 14831

SINGER stüllesztős varrógépet vennék. Cimét ármegjelöléssel a kiadóba kérem „Singer” jellegre. 14845

„ZEPHIR” kályha tíz lyukkal kékűnő állapotban futányosan eladó. Szentegyház-utca 1. házfelügyelő. 14850

ELADÓ 4 HP Hother 8 légkörös locomobil. Kereser. Dej. Traian-utca 42. 14821
GYMOLCSFA csemete megérkezett. Rendelést felveszek Torday műkertész. Budai Nagy Antal-utca 9/11. 14824
ZONGORA, rövid keresztúros eladó. Karolina-tér 1. I. S. 14872
EGY férfi bőrkabát eladó. Erde M.-u. 2. 12-2 között. 14871
ANGORA gyapju eladó, Czako Zsigmond-utca 20. 14868
ZONGORA, nagy konzultukör, horganybádóg fűrdőkád eladó. Rákóczi-út 20. emelet. 14867
FERETE női télikabát és 2 személyes szalon eladó. Budai Nagy Antal-utca 7. II. 6. 14865
MASSZIV sasszé és diferenciál eladó. Cim a kiadóban. 14862
ELADÓ nagy gyapju hozamu fehér és szürke angoranyulak. Malom-utca 26. 14861
KIFOGASTALAN kerékpárt, rádiót és karórákat vennék. Kossuth L.-u. 20. ajtó 4. 14858
CUKORKAS dobozok eladó. Kussuth Lajos-u. 20. Cukorkaüzlet, udvarban. 14868
ELADÓ egy komplett modern hálószoba, továbbá egy komplett ebédlő „florentin” stílusban, egy könyvszekrény, egy vitrin, egy szimpla garderób, valamint két konyhaszekrény. Érdeklődni 1-3-ig, Forduló-utca 4. II. emeleten. 14856
EGY fehér modern, mély gyermekkosci eladó. Budai Nagy Antal-utca 85. Szántó. 14857
KITUNO rádió 3+2-es sürgősen eladó. Agoston-u. 3. 14855
ELADÓ egy női és férfi Singer varrógép. Malom-u. 10. 14860
ELADÓ modern díofurnéros komplett háló, virágállványok, vajszerűre festett kerék asztal, modern tükrasztal, garderooszekrény, 12 személyes Epiág cseh porcelán készlet, berámázott márkás festmények, gobelinek, függönyök, terítők és egy fekete női kabátzövet, butorhuzat, Deák Ferenc-utca (Regina Maria) 48. I. 5. Reggel 11-ig, délután 4-6. 14879
ELADÓ egy új 180x120 m. perzsa szőnyeg. Kuun Géza-u. 32. ajtó 5. 14895
RADIO Philips 3+1 olcsón, sürgősen eladó. Borháncsi-út 32 sz. 14880
PERZSA szőnyegeket megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. Perzsa jelgére. 14882
VALÓDI breitschwanz perzsa bundát keresek megvételre. Cim a kiadóban. 14883
EGY körkötőgép eladó, betanítással, Szentpéteri-u. 2. 14864
ELADÓ új festett háló, búkkfa szekrények, íróasztal. Használt hálószoba, festett szekrények és egyéb butorok. Kossuth Lajos-utca 32. asztalosnál. 14903
GYEREKNAGY eladó. Kemény Zsigmond-utca 39. 14902
ANGORA nyulak, ketreccel, téli élelemmel eladók. Holdvilág-u. 66. 14901
ELADÓ 2 vas fűtőkemence, egy ágy, nagy káposzta-gyalu, ablakszárnyak, káposztás hordó és székek. Agoston-u. 18. 14895
JÓKARBAN levő kombinált gyermekkosci eladó. Krizbai-u. 29. 14892
FERFI nagy télikabát, jókarban eladó. Látható minden nap 12-14 óráig. Mikó-utca 44. 14855
ELADÓ jókarban lévő dísznőül. Hajnal-utca 49. 14907
750 kgr-os tizedes mérleg súlyokkal olcsón eladó. Cim: Pali vendéglő, Malom-u. 20. Vasárnap 10-11-ig. 14911
TANGOHARMONIKÁK eladók. Egy drb. 30 basszusos, fehér gyöngyház, regiszteres. Egy drb. 32 basszusos és regiszteres. Horvátnál. Endre király-út 90. 14909
VILAGOS háló, szép férfi téli kabát magas termetre eladó. Deák Ferenc-utca 23. szabóság. 14907
ELADÓ 4 drb. cérna függöny, nagysága 400x300 cm. Cim a kiadóban. 14908
KOMBINÁLT szekrény, rekamié, szilongarnitúra, hálók, könyvszekrény, szekrények, asztalok, székek, komodók, súlyesztő női Singer varrógép, vitrin, íróasztal, stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. üzletben. 14888
RADIÓT veszek újabb típusú. Esetleg nem üzemképest vagy lámpa nélkül. „Rádión” jelgére. Erdély könyvesboltba. 14905
GÉPHURKOLÓK figyelme! Eladó tizes sikkigép 1 mtr széles vaslábakkal nyolcas 50 széles, 2 szállvetővel, Triplog varrógép, hatos spulnizó, hóllyhozógép, körkötőgép 2 hengerrel. WEISZ gépkereskedés, Horea-út 56. sz. 14761
ELADÓ ujonnan festett használt konyhabutor és egy gyönyörűen festett új konyhabutor. Grätz festő. Szentlélek-utca 17. Telefon 602. 14762

FELHÍVÁS!

Felkérjük a bochumi deportált bajtársakat, hogy november 10-én, szombaton este 7 órakor a Darvas-étteremben, adák-utca 2. bajtársi találkozóra megjelenni szíveskedjenek.

Az előkészítő bizott ág.

Gyógyszertár vezetésére alkalmas. „Libera practica”-val bíró, románul tökéletesen beszélő

gyógyszerészt keresek.

Reök Béláné

Nagykároly, Jókai-utca 1.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej.

Apróhirdetések szavankint 50 lej, legkisebb hirdetés 500 lej. Állást keresőknek szavankint 40 lej, legkisebb apróhirdetés 400 lej. A kiadóba címzett és jelgés leveleknek 50 lej pótdíj fizetendő. Keresés hirdetések negyzeventiméterenkint 120, 140 és 160 lej. Szöveghirdetés (h rek között) szavankint 120 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 150 lej. Nyilatkozatok szavankint 200 lej.

ALKALMAZÁST KAPHAT

MOLNAR szakember biztosíték mellett 50-ra kaphat kétjártú és gyapjufestős vizimalmot, ha egy ragasztót az én anyagomból meg tud csinálni. Nőlen előnyben. Nem-malom Petroszény. F
ONALLOAN jól főző bejárónőt keresek egész napra. Érdeklődni Gyula Pál-utca 20. reggel 7-9-ig. Gr.
CIPESZ- és csizmadiaségét felveszek. Berindean. Széchenyi-tér 9. 14808
KERESEK egy 15-16 éves bejárónőt, napi pár órai munkára. Mezeyné, Bástyá-u. 9. Jelentkezni: d. u. 3-5-ig. 14803
ASZTALOS segéd gyerekkocsikészítéshez felvétetik. Horea-út 8 szám. 14838
MINDENEST azonnalra felveszek Pálfi, Mócos útja 98, ajtó 3. 14844
FIATAL könyvelő (nő) azonnal felvétetik. Bodega, Szabadság-tér 33. 14837
KEZIVARROLÁNYT keresek angol munkához. Rosenfeld női szabó, Dózsa György-utca 19. I. emelet. 14876
FOZNI tudó bejárónő kerestetik azonnal. Rákóczi-út 20. emelet. 14867
KÖRKÖTŐ gépen dolgozó nőt azonnal felveszek. Dávid Ferenc-utca 9. 14863
ARTISTA táncszámhoz lányokat szerződ-tetünk. Jelentkezni az Artista Szakszervezetben d. e. 10-12-ig. Klastrom-u. 1. 14890
KÉT cipészegépet, egy cvikkoló és esetleg egy dolgozót felveszek, Fabrica Ardealul Ghete si bacanci, Orastie. 14875

ALKALMAZÁST KERES

HAZVEZETŐNÖNEK ajánlkozok magános urhoz, vidékre is. „Tiszta” jelgére. 14742
IMP államostit, ujonnan létesült kolozsvári iskola előkészít perfekt gép- és gyorsírónőket. Az iskola a tanulás befejezésekor diplomát ad. Mindenki beiratkozhatik. Beiratkozások naponta Szentegyház-utca 36 alatt. 14512
HAT középiskolát végzett 20 éves leány kisebb irodai állást vagy jobb uriházhoz gyermek mellé elmeane. Érdeklődni Széchenyi-tér 19, kapu alatti üzlet. 14731
ANGORA és juhgyapju fonást vállalom. Alkony-u. 51. 14877
FOZÓKEMENCE eladó. Alkony-u. 51. 14877
HAZAKHOZ megyek mosni, vasalni, Biri-nél. Magyar-utca 46 sz. 14855
BETARSULNEK ca. 3.000.000 lej összeggel megélhetést biztosító üzlethez vagy vállalatához. Cim a kiadóban. 14866
PERFEKT román—magyar gépirónő irodai vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóba. 14899
ELVALLALOK incasso-t vagy bármilyen bizalmi állást, igényeim a legerényebbek. „Óvadék” jelgére. 14889

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ a Malinovszki-téren emeletes ház. Attila-uton beköltözhető négy szoba komfortos villa. Rákóczi-uton ház több üzlethelyiséggel, lakásokkal. Belvárosban beköltözhető három szoba komfortos ház. A vasút közelében több családi ház. Ezenkívül több kisebb-nagyobb ház es telek. „Express” iroda, Kötő-utca 2. 14727
ELADÓ belvárosi ház két- és egyszobás lakásokkal, tehermentes. Telefon 438. 14462
ELADÓ belvárosi nagy ház nagy udvarral, ipari építkezésre vagy telephelynek alkalmas a Szamos mellett. Teefon 438. 14463
ÖRÖKLAKÁS modern, kétszobás a belvárosban eladó. Telefon 438. 14464
SZANATORIUMNAK, szállodának stb. alkalmas emeletes kőház melléképületekkel Kézdivásárhelyen azonnal kiadó. Érdeklődni Brassó, Str. Regina Mária 11 alatt. Telefon 31-77. 14488
ELADÓ egy szoba konyhás házastelek kerttel. Brétfü 37. 14729
BOMBASERULT ház eladó. Veszek egy jó állapotban levő kétkerekű taligát. Lusztig, Malom-u. 22. 14816
REKVIRÁLÁSMENTES lakások befejezése és bérlete ügyében tárgyal Moll mérnök. Dózsa György-utca 7. déli 12-1 óráig. 14812
FIATAL tanárházaspár butorozott szobát keres. Eötvös-utca 35. 14818
BERBE vennék nagyobb gyümölcsöst, lehetőleg a Dónát-út környékén. Nyilas, Józsa Béla-u. 33. 14829
ELEGANS butorozott szoba, fűrdőszoba használatra azonnal kiadó. Péczy-utca 11. 14840
1 SZOBA konyha eladó. Dózsa-utca 5. III. ker. Érdeklődni Hadak-utja 81. 14830
JÓFORGALMU, nagy vevőkörrel rendelkező sarok-fűszerüzlet, külön raktárhelyiséggel, elköltözés miatt azonnal eladó. Pata-utca 141 sz. 14835
KÉT egymásbanyiló különbejáratu butorozott szobát előszobával keresek sürgősen a belvárosban. Magas bért negyedévenként előre fizetek. Ajánlatokat „Sürgős” jelgére a kiadóba kérek. 14828
EGY szobás, fűrdőszobás garcon lakást, vagy különbejáratu butorozott szobát keresek. Vértes, Szabadság-tér 10. 14832
ELADÓ 2500 öl telekparcella, Méhes-utca-ban. Értekezni Motilor 42. gyógyszerüzletben. 14881
KÉT iskolás, vagy két fiatalember lakást kaphat, mosást, vasalást vállalom ithon. Apafi-u. 28. Máténé. 14904
KÖZPONTI különbejáratu butorozott szobát keresek fűrdőszobával. Cim: „40.000” jelgére a kiadóba kérek. 14899
KÖZPONTBAN üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 14910

KULÖNFELÉK

OLCSÓN szállítunk vasutól, vidékrol, háztól-házig. „Dacia”, Széchenyi-tér 20. 14042
RADIOJAVITAST és villanyserelést jutá-nyosan és pontosan vállal Hann Vilmos rádió és villamossági szaküzlet, Postakert-utca 16. 14753
NAGYFULÜ fekete spanierkutya, Tuszi névre hallgató, eltűnt. Megtalálójá vagy nyomravezetője magas jutalomban részesül. László Irma táncnő, Kossuth Lajos-utca 36. 14650
ELVESZETT Nyitrai Piroska névre kiállított rendőrségi lakásbejelentőlap. Ervénytelen. 14737
FELKEREM azt az urat, aki férjemről, Kovács Ferencről hirt hozott és többször keresett a Hadak-utja 174 alatt, közölje címét Szappan-utca 22, ajtó 9, Kiss ékszerésznél. 14505
ELVESZETT a Krizbai-utca környékén egy irattáska. Kérem a becsületet megtalálót, Bartha János névre Krizbai-utca 71 alá beadni szíveskedjék. 14726
KI venne felesbe, hat havi tartásra 2 drb 8 hetes malacot. Földes, Szentgyház-utca 9. 14805
BERBEVENNEK zongorát. Cimeket „Zongora” jelgére a kiadóba. 14817
MEGKEREM azt a László nevezetű vasutas urat, aki hazajött Nikolajevből, Nagyváradon találkozott Varga Lajossal és egy éjszakát Kis Lajos fuvarosnál aludt, tudassa címét információ végett. Bogy József Jókai-u. 16. I. em. 14842
„MARA” jelzett helyen és a kiadóban is levele van. 14842
BUDAPESTRE utazom. Megbízásokat vállalok Petőfi-u. 18. I. em. jobbra, 2-4-ig. 1846
HAZASODNA dolgozó harmincötös intellektuel műveltt hölggyel. Csakis címmel el-látott levelekre válaszol. Levelet a kiadóba „Holnap” jelgére. 14852
HAZASSÁG céljából 50 éves önálló kereskedő, független középkorú nőt keres, ki anyagilag és közreműködésével életűrs lenne. Cimeket: „Élelmiszer kereskedő” jelgére. 14870
ANYATEJ kapható, Deák Ferenc-u. 12. Farkasné. 14873
FERJHEZ menne özvegyasszony 35-40 év körüli intelligens úrhoz. Kis vagyonom van. Leveleket „Szerencse” jelgére a kiadóba kérek. 14885
ÉLELMISZER- és fűszerüzlet átadó. Cim Pap-utca 71. 14912
BETARSULNEK üzletbe vagy iparüzembe 5.000.000 lej összeggel. Választ „Biztos” jelgére kiadóba kérem. 14886

A házi alkalmazottak

kulturbizottsága november 11-én (vasárnap) délután 4 órakor műsorral egybekötött

táncdélután

rendez a CFR Horea-ut 5 alatti helyiségében. Tánc reggeig. Olcsó ételről és itálról gondoskodva van.

Szeretettel meghív mindenkit a kulturbizottság.

Szállítási ügyekben forduljon bizalommal

„Transcolectiv”

szállítási vállalatához,

Szabadság-tér 27.

Telefon: 617.

Dresszűk, klipssok, kolierék, stb.

engros

„Amhos” B. Merdler

Bukarest, Mihai Vodă 13, II. em.

Veszek és eladok

mindennemű férfi és női ruhákat, télikabátokat, női kosztümöket, ágyneműt, fehérneműt és lábbelit

Weisz, Malom-utca 10

SIMON és STERN

ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

Széchenyi-tér 35.

Arany- és ezüstvásárlás.

A VASAS Sport Egyesület Uszószakosztályának TÁNC-DÉLUTÁNJA

az egyesület helyiségében vasárnap d. u. 4 órakor. Dák Ferenc-utca 11.

Műsor * Tombola * Hideg büffé

CAPITOL és URANIA

mozgóknban

A legsikerültebb magyar zenés, táncos vígjáték, román feliratokkal:

Helyet az öregeknek

Főszerepekben: Széke Szakáll, Bársony Rózsi, Erdélyi Mici, Góczn, Dénes Verebes, Halmai

Előadások kezdete: Capitolban 3, 5, 7 és 9 órakor. Urániában fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné!

Jegyelővétel délelőtt 11-1-ig.

A volt Gólya-áruház épületében megnyitott**Friedmann Herman**

óra- és ékszerüzlete.

Arany és ezüst ékszerekben, valamint dísztárgyakban nagy választék. Arany- és ezüstvásárlás.

Figyelem!

Újra megnyitott a

„PAX”

Figyelem!

üveg-, porcellán-, diszmuáru- és szőnyegüzlete Kossuth Lajos-utca 5 szám alatt.